

py/8160

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 292. szám
1988. december 8., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

A költségvetés és az egészségügy

Tegnap délután ülést tartott Szegeden, az országgyűlési képviselők Csongrád megyei csoportja. A betegeskedő Takács Imréné csoportvezető helyett Juratovics Aladár elnökölt, és üdvözölte a megjelenteket, köztük Szilárd Jánost, a SZOTE rektorát, aki az egészségügyről és annak pénzügyi vonatkozásairól tájékoztatta a képviselőket. Ennek apropójára, hogy a következő ülészen a költségvetés témája is a Parlament elé kerül.

Bevezetőjében az egyetem rektora elmondta: Szegedhez tartozik Budapest után az ország egészségügyi szempontból legnagyobb régiója (1 millió 900 ezer ember), s a másik sajátosság, hogy megyénk az egyetlen az országban, ahol nincs megyei kórház. Ugyanakkor kiáltó ellentét, hogy ezen a területen a legrosszabbak az emberek egészségi kondíciói. A pénzügyi állapotok érzékelésére megemlítette, a realitásokban csökkenő állami hozzájárulás eredményeképp a devizáért beszerezhető műszerek, eszközök értéke felére csökkent. Ugyanakkor kritikus határ alá csökkent az egészségügyben dolgozók realjövedelme — még az átlagosan ezerforintos legutóbbi bérrendezést beszámítva is. Idézte egy kollégája nemrégiben elhangzott kijelentését, aki — utalva a szakképzettségű ápolók lehangoló jövedelmi lehetőségeire — azt mondta, az ezredfordulóra nem marad három műszakos munkát vállaló ápolónő. Szilárd János erre megjegyezte, optimistának tartja kollégáját, ő ugyanis csak éveket jósol ennek a folyamatnak. A sajtós megyebeli helyzet jellemzésül elmondta, hogy azokat a feladatokat, melyeket máshol megyei kórházak látnak el, 80–90 százalékban, Csongrád megyében az orvostudományi egyetem végzi. Ez már csak azért is gazdaságtalan, mert helyettükből adódóan épp a klinikák betegellátása kerül a legtöbb pénzbe.

Az egyetem rektora megemlítette az új klinikai nagyberuházás állapotát is, remélvén, hogy február–márciusban annak nagy része átadható. Megfogalmazta azonban aggályát is: nem tudni, kik fognak ott dolgozni és milyen műszerekkel. A berendezés ugyanis az építkezés 1,2 milliárdos költségeiben nem teljes mértékben szerepel, márpedig központi segítségben nemigen reménykedhetnek az elkövetkezendőkben. A nézet ugyanis az: „Szeged most örüljön, hisz az itteni építkezésre fordították a legutóbbi tervidőszak központi pénzeinek 30 százalékát.”

Az egyetemet és az egészségügyet érintő további problémák halmazában azt is megemlítette a rektor: 1951-ben az orvostudományi egyetemeket azért választották el a többi egyetemtől, hogy egy főhatáshoz tartozzon. Ehhez képest most összeszámolni is nehéz, hány központi hatáshoz tartoznak a különböző intézmények.

A SZOTE rektorának tájékoztatója után Kajári Irén megyei főorvos tett néhány kiegészítést, melyekből talán a leglényegesebb: óriási kárt okoz az egészségügyben az informatikai rendszerek

Ülést tartott a megyei képviselőcsoport

szinte teljes hiánya. Így ugyanis nem mérhető raktárkészlet, képtelenek gazdálkodni az intézmények és nem tudnak alkalmazkodni a gazdasági mozgásokhoz sem.

Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese kért szót ezután és arról beszélt: a megyei kórház megszüntetése annak idején kényszerhelyzetben történt, helyette új modellt próbáltak kialakítani, ma már azonban látható, hogy ez tévedés volt. Ha másért nem, azért, mert az intézmény költségvetését teljesen elveszítette Csongrád megye, és ennek máig érezhető negatív pénzügyi hatásai.

Az ezt követő vitában a képviselők kaptak szót. Eke Károly azt indítványozta, hogy a „képviseletcsoport együttes fellépéssel forduljon a minisztériumhoz: annak idején a megyei tanács hozzájárulása nélkül hogyan szüntethették meg a szentesi kórház megyei státusát, hogyan vehették el annak költségvetését a megyétől? Király Zoltán ezután a költségvetési vita szélesebb áttekintését javasolta. Úgy fogalmazott, teljes költségvetési reformra van szükség, s rajtuk, képviselőkön múlik ki tudják-e követelni a kormánytól, hogy a maga kiadásait, s a hatalmi apparátus költségeit faragja le. Azt javasolta, hozzák nyilvánosságra a párt- és a tömegszervezetek kiadásait, ami alapján fölmerhet, van-e lehetőség takarékosagra. Kijelentette, a munkásorségre fordított kiadásokat teljes mértékben feleslegesnek tartja, de felülvizsgálódnak erzi a honvédelmi szövetségek költségeit is. Megjegyezte: a Csongrád megyei szövetség évi tízmillióval, az ország megyei szövetségei együttesen évi háromszázmillióval gazdálkodnak. Ezek után kíváncsi lenne, mire fordít az országos szövetség további 700 milliót? Azt fogalmazta tehát meg, hogy a szűkös anyagi helyzetben is lehet eredményt elérni alapos pénzügyi átrendezéssel. Kérte képviselőtársait, forduljanak javaslatlalt az Országgyűléshez: határozzon meg prioritássorrendet, hogy a feladatokat összegeket mire költse. Javaslatára szerint a sorrend ez lehetne: 1. oktatásügy, 2. egészségügy, 3. szociálpolitika.

Részben csatlakozott Király Zoltán érveire Karácsonyi Sándor, aki azt mondta, nincs értelme ezzel a költségvetéssel foglalkozni, ami nem más, mint csúrescsavarás, mindenféle várható eredmény nélkül. Hozzátette: az egészségügyre jövőre előirányzott, számszerűen ugyan megemelt összeg még a 20 százaléknak jóval inflációt sem fedezi, különös tekintettel arra, hogy az áremelkedések mértéke egészségügyi vonatkozásban lényegesen több lesz. Megfontolandó további megjegyzést is tett Karácsonyi Sándor, amikor azt mondta: a pénzek elosztásában regionális szemléletet kell megvalósítani, hiszen az idő túllé-

pett a megyehatárokon. Az egészségügyi dolgozók jövedelmi viszonyaival kapcsolatosan annyit jegyzett meg: a legutóbbi emelés körülbelül egykilencede volt a reális szükségletnek.

Egy újabb hozzászólásában Kajári Irén azt jegyezte meg, hogy az életszínvonal-romlás veszélyezteteti legjobban az emberek egészségét.

Főlszólalt Bódi György, a megyei pártbizottság osztályvezetője is, aki a költségvetés elosztásáról szóló vitához kapcsolódóan megjegyezte, nem a megyehatárokat, hanem a megyék jelenlegi funkciója, viselkedése felett járt el az idő.

A képviselőcsoport ülésének további részében Király Zoltán a házszabályok megváltoztatásának tervezetéről számolt be. Elmondta, hogy az erről szóló jelenlegi elképzelés szerint most csak apró változtatásokra tennének javaslatot. Ilyen lenne, hogy az Elnöki Tanács helyett az Országgyűlés elnöke hívja össze a Parlamentet, hogy két kötelező ülés-
szak helyett négy legyen évente, s hogy a Minisztertanács tagjaihoz hasonlóan a képviselők is vihesse-
nek magukkal szakértőt az ülés-
szakokra munkájuk megkönnyítése, segítése érdekében. Megjegyezte még Király Zoltán, hogy a házszabályok részletesebb, alaposabb átdolgozása az új alkotmány létrehozása után válik szükségessé.

Az ülés befejező részében Juratovics Aladár tájékoztatta képviselőtársait a legközelebbi ülészen várható napirendről.

B. T.

Mihail Gorbacsov fegyverzetkorlátozási és leszerelési javaslatai az ENSZ-ben

Magyarországon is csökkentik a szovjet csapatokat

Mihail Gorbacsov szerdán bejelentette, hogy jelentős számú szovjet haderőt és fegyverzetet vonnak ki Magyarországról, Csehszlovákiából és az NDK-ból, és hogy az ideiglenesen megottmaradók szervezése, fegyverzete is kizárólag védelmi jellegű lesz. A szovjet politikai ENSZ-beszédében javasolta, hogy január 1-jével teljes tűzszünetet és fegyverszállítási tilalmat léptessenek életbe Afganisztánban, és ENSZ-konferencián tárgyaljanak Afganisztán sem-

legesítéséről, demilitarizálásáról.

Az SZKP főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöke kereken egyórára, rendkívüli érdeklődéssel fogadott beszédet mondott szerdán, közép-európai idő szerint késő délután az ENSZ közgyűlésének ülésén. Mint hangzott, a Szovjetunió a gyakorlatban is igazolni kívánja a leszerelést célzó politikáját. Ezért úgy döntött, hogy 1991-ig félmillió fővel csökkenti fegyveres erőinek létszámát, és lényegesen mérsékli ha-

gyományos fegyverzetének szintjét is. A csökkentések egyoldalúak, és nem érintik a tervezett bécsi európai haderő-csökkentési tárgyalások mandátumát.

Elmondotta: a Szovjetunió, szövetségeseivel való megállapodás alapján, az NDK, Csehszlovákia és Magyarország területéről a jelzett időszakban kivon hat harckocsizó hadosztályt, és azokat feloszlattja. Az említett országokban állomásozó szovjet hadseregcsapottok-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Némely szakma még ma is kincs

Az újság állásajánlatait böngészve feltűnt, hogy a Csomiép szegedi leányvállalata milyen sok posztra keres embert. Két véglet fordult meg a fejemben, hogy miért. Talán sokan kiléptek tőlük az utóbbi időben, s a pótlásokra törekednek. Ha nem, akkor megszaporodott a munkájuk, s új erőkre van szükség. No de a válságáztatnak titulált építőiparban létezhet ilyen eset? Szekeres István megbízott igazgatótól megtudtam, hogy ha egy kis időcsúszással is, de mindkét feltevés megvalósult.

Tavaly egy balul sikerült könyvelési öngölt hozott össze az akkori vezetés. A szankció: 3 millió forint bértömeget megvontak tőlük. Mivel kevesebb volt a pénz, többen otthagyták a vállalatot, s egy alacsonyabb létszámszinten állt be a kényszerű egység. Az új vezető, aki áprilisban kapta a megbízást, nem törődött bele ebbe a helyzetbe. A gazdaságosabb működés érdekében az adminisztratív munkaköröket is csökkentették, s ugyanakkor új piacok felkutatásába kezdtek.

A megyei OTP illetékeseivel megállapodtak egy újfajta lakásépítési programban. Az OTP leromlott, lakhatatlan házakat vesz a városi tanácstól, s azt velük újittatja fel, s ezeket a lakásokat értékesíti. Ennek a plusz tevékenységnek, munkalehetőségnek köszönhe-

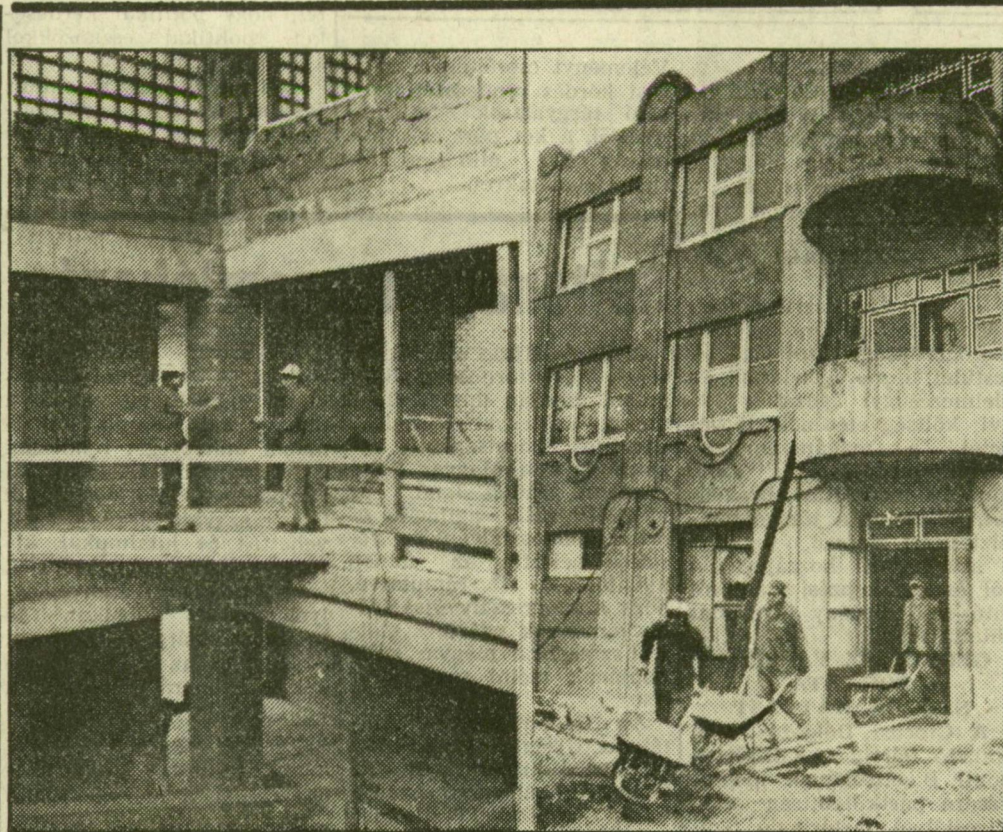
tő, hogy az ÁBMH engedélyezte, hogy bértömegüket 2,4 millió forinttal növeljék. Tehát augusztustól ismét lehetőség teremtődött a létszám növelésre. Az eredetileg tervezett 310 fős csapat plusz 66 emberrel gyarapodhat. Ezért a hirdetés, nagy szükség van ácsra, asztalosra, hidegburkolóra, hőszigetelőre, kőművesre, műkövesre, lakatosra, építészre, szobafestőre, kubikosra, segédmunkásra.

Az első OTP-s munka a Hamán Kató és a Bem utca sarkán levő ház, amely egy részének bontására most adtak árajánlatot, s a felújítás most van tervasztalon. Amennyiben sikeres lesz a próbálkozás, újabbak követik majd.

Azzal tisztában vannak, hogy az úgynevezett hiányszakmákban nehezen kapnak gyakorlott szakmunkásokat. Ellentmondás, hogy amikor a munkanélküliség realitásával kell számot vetnünk, a szakmunkásképzés nem képes egyes szakmákban az utánpótlást biztosítani. Államilag is jobban kellene támogatni, hogy egy helyileg alaposan felmért igény szerint az alkalmas emberek szakmához jussanak, s ne a munkanélküliségben találjanak megoldást. Ehhez a vállalatoknál is érdekeltséget kellene teremteni, például adókedvezménnyel. Ugyanis a brigádok nem örülnek az újaknak, hisz a begyakorlási idő alatt kisebb a teljesítményük, foglalkozni kell velük, egyszerűen anyagilag rosszabbul járnak. A főnök rábeszélése esetenként segít, hogy a Romániából jött fiatalembert vegyék be maguk közé, más az ismerősét hozza, s azzal elnézőbb. Volna értelme az állami segítségnak, hisz rengeteg a 20 év körüli jelentkező, akiknek sikertelen szakmájuk van, vagy „csak” érettségijük, kár lenne őket megfosztani az új pályára állás lehetőségétől. Annál is inkább, mivel a kézimunka-igényes építkezések jó részének átadási határideje az anyagihiány mellett épp a szakmunkáshiány miatt csúszik.

Ha ezen nem sikerül változtatni, egy-egy szakmában hónapokig olvashatjuk az álláshirdetést. S nemcsak e vállalat neve alatt.

T Sz. I.

Somogyi Károlyné felvételei

Bővül az iskola

Alig tíz hónapja vonult fel a Délép a kereskedelmi szak-
középiskola bővítéséhez, s ma már a belső szakipari munkákat végzik a szerelők. A József A. sgt.-on épülő, 3 szintes, 8 tantermes iskolát jövőre már benépesítik a diákok, akiknek étkeztetését is biztosíthatják majd a kialakított, tagas étteremben. Az építómunkában a 600-as ipari szakmunkásképző intézet tanulói is részt vesznek, őket örökítettük meg, munka közben